

MORAVSKÁ VYSOKÁ ŠKOLA OLOMOUC

Strategické řízení firmy

FORMULACE A VÝBĚR STRATEGIE

VÝCHODISKA (1/4):

- vyhodnocení výsledků analýz vnitřního prostředí a vnějšího okolí firmy (SWOT analýza, benchmarking)
- formulace předpokladů
  - optimistické
  - nejpravděpodobnější
  - pesimistické
  - ohrožující

VÝCHODISKA (2/4)

→ využití výsledků strategických analýz

- SWOT
  - eliminace slabých stránek a hrozob
  - využití silných stránek a příležitostí
- Porterův model konkurenčních sil
  - rovnováha jednotlivých sil

VÝCHODISKA (3/4)

- BCG
  - dojné krávy: čerpáme, neinvestujeme
  - hvězdy: investujeme, udržujeme
  - otazníky: investujeme (zvýšení podílu na trhu) X
stahujeme z trhu
  - bídní psi: stahujeme z trhu
- 7S
  - soulad jednotlivých činitelů

VÝCHODISKA (4/4):

- formulace oblasti podnikání
  - produkty
  - trh
  - funkce
- formulace konkurenční podstaty
  - nákladová strategie
  - strategie diferenciace
  - focus strategie

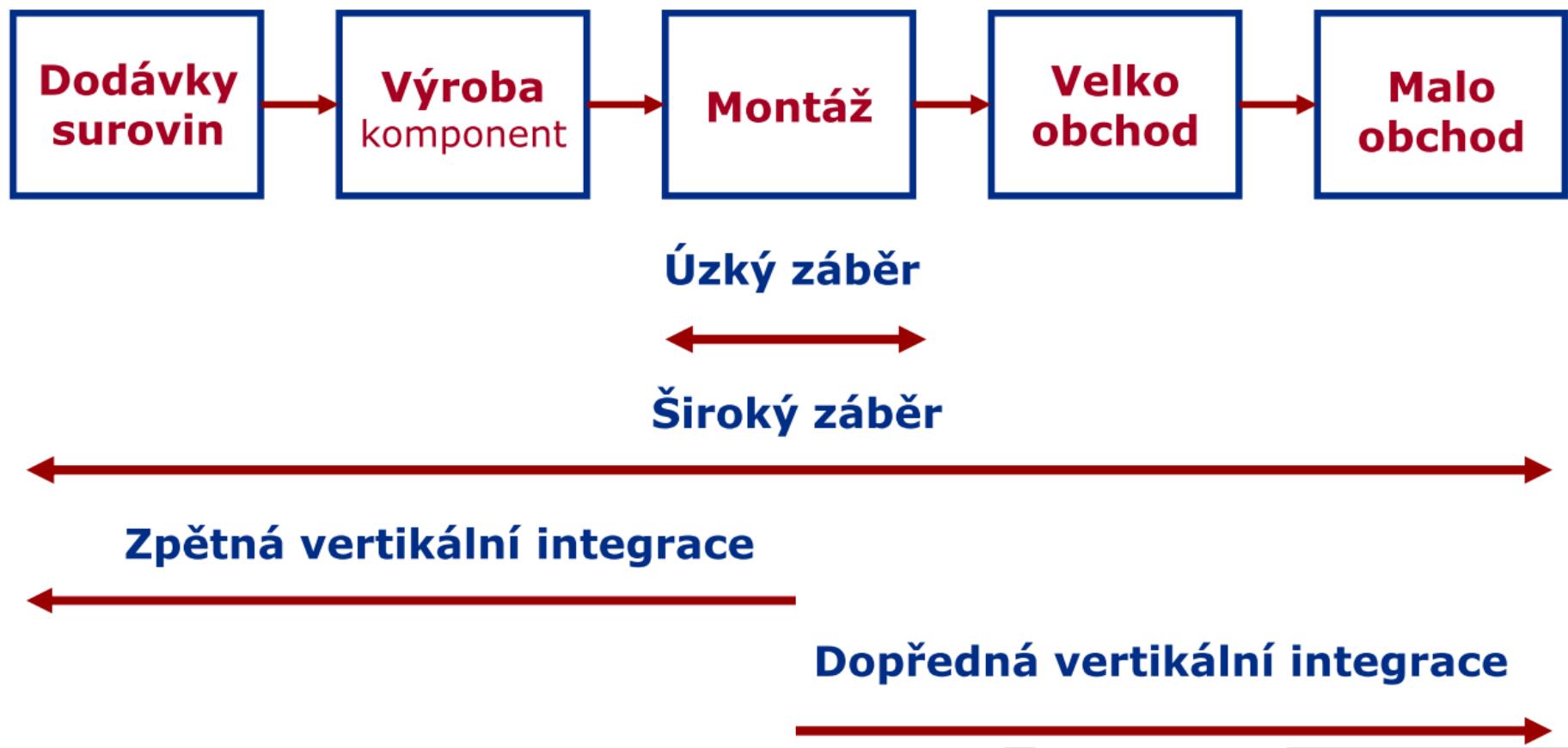
⇒ obtížně strukturovatelná a nekvantifikovatelná rozhodnutí

Formulace oblasti podnikání (1/4):

- Produkty
  - výrobky X služby
  - potřeby zákazníků
  - široký X úzký sortiment
  - odlišnost od konkurence
  - vysoká X průměrná kvalita / technická úroveň
  - další možnosti využití produktů

Formulace oblasti podnikání (2/4):

- **Trhy**
  - orientace na regionální/národní/mezinárodní zákazníky
  - cesty prodeje
  - segmentace zákazníků + cílová skupina
- **Funkce v rámci hodnotového řetězce**
  - úzký záběr
  - široký záběr
  - zpětná vertikální integrace
  - dopředná vertikální integrace

Formulace oblasti podnikání (3/4):

- specializace
- diverzifikace
  - koncentrická (soustředná)
  - konglomerátní

Formulace oblasti podnikání (4/4):

- podle Portra
- **Odvětvový rozsah**
- **Segmentový rozsah**
  - produkty
  - zákazníci
- **Geografický rozsah**
  - regiony, země
- **Vertikální rozsah**

FORMULACE STRATEGICKÝCH ALTERNATIV

(1/2)

Zůstaneme v dosavadní oblasti podnikání s podobnou úrovní našeho úsilí jako dosud?

Budeme expandovat přidáním nových výrobků, trhů nebo funkcí?

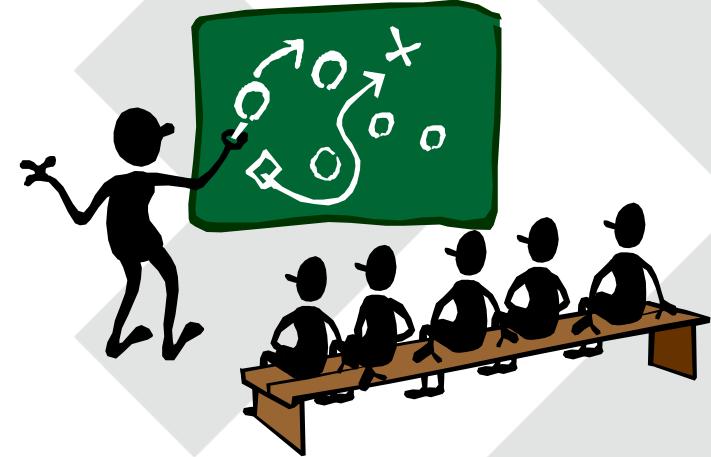
Opustíme některé oblasti podnikání?

Budeme kombinovat výše uvedené možnosti strategického rozvoje, a to souběžně nebo postupně?

FORMULACE STRATEGICKÝCH ALTERNATIV (2/2)

- Strategie stability
- Strategie expanze
- Strategie omezení
- Kombinovaná strategie

Strategie stability

- stejné produkty na stejných trzích se stejnými funkcemi
- strategie → zlepšení postupů
- stadium zralosti vývoje trhu / produktů
- předpoklad stabilního okolí
- relativně nízké riziko X !!!změny!!! (turbulence)
- relativně snadné pro management i stakeholders

Strategie expanze (dle mnohých expertů jediná přijatelná strategie)

- nové výrobky na nových trzích s novými funkcemi
- strategie → rozšiřování oblastí podnikání, podílu na trhu, aktivit
- stadium růstu vývoje trhu / produktů
- vyšší investice
- relativně vysoké riziko (dočasné) neefektivity
- přežít v proměnlivém okolí
- využití příležitostí

Strategie omezení (útlumu)

- redukce rozsahu výrobků, trhu a funkcí
- strategie → zužování oblastí podnikání
- stadium poklesu vývoje trhu / produktů
- zrušení určitých výrobků, opuštění trhu, uzavření provozu, propouštění zaměstnanců, omezení R&D
- mnohdy nezbytné k dosažení efektivity
- známka špatného vedení
- reakce na hrozby převyšující silné stránky

Kombinovaná strategie

- souběžná kombinace strategií různých SBU
→ firma s více SBU s různou úrovní
- sekvenční/postupná kombinace
→ stadium změn vývoje trhu / produktů

VARIANTY STRATEGICKÝCH ALTERNATIV

- interní X externí přístup
- ofenzivní X defenzivní strategie

Interní strategický přístup

- uplatňování strategie relativně nezávisle na okolí
- interní expanze:
  - zvyšování prodeje, podílu na trhu
  - nové výrobky, nové trhy
- interní omezení:
  - snižování prodeje, nákladů, podílu na trhu
  - stahování výrobků, opouštění trhu
- interní stabilita:
  - zvyšování výrobní a marketingové efektivnosti

Externí strategický přístup

- uplatňování strategie ve spolupráci s prvky okolí
- externí expanze:
  - získání nových podniků/SBU
  - fúze
- externí omezení:
  - likvidace podniku/SBU či jeho prodej
  - změna oblasti podnikání
- externí stabilita:
  - udržování tržního podílu

Ofenzivní strategie

- ofenzivní inovátor (investice do výzkumu i vývoje)
- defenzivní následovník (investice do vývoje)
- riziko
- předpoklad vyššího zisku
- dle některých expertů → v období změn jediná možnost jak být úspěšný

Defenzivní strategie

- defenzivní imitátor
- reakce na vývoj okolí
- bez rizika
- předpoklad nižšího zisku

VÝBĚR OPTIMÁLNÍ STRATEGIE

- složitý rozhodovací proces
- postupná selekce strategických alternativ
- konečné rozhodnutí – top management
- základní kritéria:
  - vhodnost
  - přijatelnost
  - uskutečnitelnost

Vhodnost strategie

- soulad s misí/vizí
- vychází ze strategických analýz (SWOT)
- „analýza výsledků analýz“ nezávislými experty → scénáře (optimistický, pravděpodobný, pesimistický)
- zahrnuje veškerá možná rizika
- využívá klíčové schopnosti
- respektuje legislativní a etické zákony

Přijatelnost strategie

- odpovídá požadavkům:
  - zákazníků
  - vlastníků
  - organizace
- přijatelná pro:
  - stát
  - místní správu
  - investory
  - partnery

Uskutečnitelnost strategie

- dosažitelnost výrobních faktorů v potřebný čas
  - kapitál
  - technologie
  - pracovní síla s potřebnou kvalifikací
  - energie
  - materiál
  - licence
  - informace
  - jiné

„Dělejte třeba pastičky na myši,

ale dělejte je nejlepší na světě!“

(Tomáš Baťa)